

Sprawozdanie z działalności PTHip w 2017 r.

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne w roku 2017 liczyło 377 członków, w tym 12 było przyjętych tego roku. W Oddziale Warszawskim zrzeszonych jest 180 członków, w Małopolskim 69 w Kujawsko-Pomorskim 30 a 98 członków pozostaje nie związanych z żadnym z Oddziałów PTHip.

Zarząd Główny w 2017 roku zebrał się 08.04.2017r.

Biuro ZG mieściło się w udostępnianym nieodpłatnie ośrodku hipoterapii Fundacji Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym HIPOTERAPIA w Warszawie. Biuro ZG PTHip prowadziła mgr inż. Anna Pycak. Członkowie ZG pracowali społecznie, a księgowość Towarzystwa prowadziło biuro rachunkowe LIBRA.

W tym roku PTHip obchodził 25-lecie powstania. Uroczyste obchody odbyły się w Krakowie i towarzyszyła im doroczna konferencja hipoterapeutyczna.

PTHip dysponuje zorganizowanymi w oddziały środowiskami hipoterapeutycznymi: warszawskim, kujawsko-pomorskim i małopolskim. Oddziały te prowadzą szkolenie hipoterapeutów.

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne od 1999 r. jest członkiem Międzynarodowej Federacji Konie w Edukacji i Terapii - Federation of Horses in Education and Therapy International HETI (dawniej Federation of Riding for the Disabled International FRDI).

Projekty międzynarodowe

W latach 2015-2017 PTHip realizował kolejny międzynarodowy projekt HORSE w ramach Programu Erasmus+, dotyczący roli terapeutycznej jazdy konnej w terapii i edukacji dzieci z autyzmem. Liderem projektu była grecka organizacja EEEEEK Serres (Pracownia Specjalistycznego Zawodowego Szkolenie i Doksztalcania w Serres) a PTHip jest jednym z 6 partnerów. Pozostali partnerzy to KETHIS (Grecja), CIRCES (Włochy), DRUSTVO HIPPOS (Słowenia) oraz EQUI PARK i HIPODROM (Czechy).

Głównym celem projektu HORSE *“Horse Riding in Special Education for autistic children”* było poszerzenie kwalifikacji nauczycieli i wychowawców kształcenia specjalnego dzieci z autyzmem, tak aby potrafili wykorzystać terapeutyczną jazdę konną w programie szkoły. Polscy specjaliści podzielili się swoją wiedzą z uczestnikami projektu w trakcie trzech warsztatów: mgr Joanna Dzwonkowska „Workshop about AAC”, mgr Paulina Zawadzka – “Sensory processing disorders in children with autism”, mgr Magdalena Pikul “Methodology of research on the effects of Equine Assisted Interventions (EAI) for people with autism”. Ostatnie spotkanie i wymiana doświadczeń w ramach projektu HO.R.S.E. odbyło się w marcu 2017 r. na Słowenii.

Ośrodki praktyk i patronackie

Towarzystwo dysponowało w 2017 roku siedmioma ośrodkami, w których odbywało się szkolenie praktyczne uczestników kursów hipoterapii PTHip. Praktyki prowadzone były

w ośrodkach rozmieszczonych w całej Polsce (Warszawa-2, Kraków-1, Bydgoszcz-2, Bydgoszcz/Jaksice-1, Zielona Góra -1)

W 2017 roku patronat PTHip posiadało w sumie 40 ośrodków, w tym 5 patronat warunkowy.

Promocja i informacja. Działa strona internetowa Towarzystwa www.pthip.org.pl, e-mail biuro@pthip.org.pl. Na stronie tej umieszczona jest baza danych hipoterapeutów (będących członkami PTHip) oraz ośrodków patronackich hipoterapii. W bazie znajdują się tylko dane hipoterapeutów, którzy wyrazili na to zgodę na piśmie (ustawa o ochronie danych osobowych). Baza ta zawiera również dane hipoterapeutów posiadających uprawnienia Ministerstwa Sportu w wyniku ukończenia kursów innych niż kursy PTHip do 2010 r. (w bazie zawarta jest informacja kto organizował kurs). Od 2011 roku po utracie regulacji prawnej zawodów związanych z hipoterapią PTHip bierze odpowiedzialność za prawidłowe przygotowanie do zawodu tylko absolwentów swoich szkoleń zawodowych i tylko takich umieszcza w swojej bazie.

ZG PTHip dysponuje pełną bazą wszystkich absolwentów kursów hipoterapii organizowanych przez Towarzystwo od 1994 r. oraz bazą członków PTHip.

Wszyscy nowi członkowie Towarzystwa otrzymują folder Towarzystwa, statut, Kanony Polskiej Hipoterapii. Dostępna jest zredagowana przez Annę Strumińską broszura *HIPOTERAPIA. Informator dla lekarzy, specjalistów i rodziców* (autorzy: Izdebski, Królik, Paszkiewicz, Woźńska) zawierająca podstawowe informacje o hipoterapii, jako metodzie wspierającej wieloprofilową rehabilitację osób niepełnosprawnych.

Został zrealizowany krótki film promujący działalność Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego. Opracowano znaczki i odznaki PTHip (złotą, srebrną i brązową), które przyznawane są za wybitne zasługi dla polskiej hipoterapii. Odznaki takie w 2008 roku otrzymało 21 zasłużonych członków Towarzystwa, a w 2012 kolejnych 8 członków, a w 2016 -15 członków.

W tym roku z okazji 25-lecia PTHip specjalnymi odznakami okolicznościowymi zostało odznaczonych 30 osób zasłużonych dla rozwoju hipoterapii w Polsce.

Wyróżnienia za najlepszą pracę poświęconą hipoterapii w roku 2017 uzyskały dwie prace:

- 1) Magdaleny Pikul –Uniwersytet Jagielloński, Instytut Psychologii, Wydział Filozoficzny, rozprawa doktorska pod kierunkiem prof. Aleksandry Tokarz, Kraków 2016, „Emocje i interakcja międzygatunkowa w jeździectwie, ich uwarunkowania oraz rola w wyczynowym i rekreacyjnym sporcie jeździeckim”
- 2) Michała Rogalskiego, APS Warszawa Wydział Nauk Pedagogicznych, Pedagogika Specjalna, praca magisterska promotor dr hab, prof. APS Jarosław Michalski, 2017, „Zastosowanie hipoterapii w pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie”.

Szkolenie hipoterapeutów

W 2017 r. zorganizowano **dwa kursy dla instruktorów hipoterapii PTHip** (Oddział Warszawski i Oddział Kujawsko-Pomorski). Uczestniczyło w nich 26 osób. W roku 2017 upływa termin ważności licencji instruktora hipoterapii PTHip nadanych kolejnym absolwentom kursu hipoterapii w 2012 r. Do końca roku 2017 przedłużenie licencji na kolejne 5 lat uzyskało 13 spośród 31 osób.

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne

02-791 Warszawa, ul. Na Uboczu 18, tel. 022 25 4 25 43

www.pthip.org.pl e-mail: biuro@pthip.org.pl

NIP 677-20-77-023 nr konta: 76 2130 0004 2001 0379 3817 0001

PTHip współpracuje z uczelniami wyższymi szkolącymi potencjalnych przyszłych hipoterapeutów. W 2008 r. została podpisana umowa w sprawie szkolenia w dziedzinie hipoterapii z Akademią Rolniczą (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy) w Lublinie. Od 2008 r. studenci Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego mają włączone zajęcia hipoterapii do programu studiów. Zajęcia te prowadzone są od 2010 roku w ośrodku patronackim PTHip Fundacji Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym HIPOTERAPIA (od X.2017 roku w Fundacji „Hej Koniku”) w Warszawie przez dr Alicję Paszkiewicz (rehabilitant) i mgr Barbarę Gąsiorowską (pedagog) doświadczonych hipoterapeutów, członków ZG PTHip.

Szkolenia dla lekarzy. PTHip ma ofertę szkolenia dla lekarzy informującego o możliwościach i zaletach hipoterapii. Szkolenia te mają certyfikat Naczelnej Izby Lekarskiej, co pozwala lekarzom na otrzymanie 9 punktów za ich ukończenie. Niestety w 2017 r., podobnie jak w roku poprzednim, nie odbyło się żadne szkolenie dla lekarzy, co było wynikiem nikłego zainteresowania lekarzy tematyką hipoterapii.

Warsztaty hipoterapeutyczne. Niezwykle istotnym elementem kształcenia ustawicznego hipoterapeutów są warsztaty doskonalące. W roku 2017 odbyły się następujące warsztaty:

1. Elementy terapii behawioralnej w pracy z dzieckiem ze spektrum autyzmu. Dagmara Karowska 13.05.2017 Bydgoszcz
2. Zaburzenia koordynacji napięcia mięśniowego a kontrola posturalna u pacjentów korzystających z hipoterapii. Anna Sikorska 27.05.2017 Warszawa
3. Wpływ unikalnej ruchomości miednicy uzyskiwanej dzięki hipoterapii na funkcje całego organizmu. Praktyczne możliwości poprawy funkcji miednicy podczas zajęć hipoterapii. Anna Sikorska 09.09.2017 Warszawa
4. Wspomaganie mechaniki ruchu pacjenta na koni podczas zajęć hipoterapii, Dorota Tarchalska, M. Jarzębowska 24.09.2017 Warszawa-Helenów,
5. Jak prowadzić zajęcia hipoterapeutyczne z dziećmi z autyzmem i zespołem Aspergera? Renata Werpachowska 21.10.2017 Warszawa-Helenów

W warsztatach wzięło udział w sumie 59 uczestników.

Konferencje

Doroczna konferencja hipoterapeutyczna pod patronatem PTHip odbyła się w dniach 18-19 listopad w Krakowie. Organizatorem Konferencji był Oddział Małopolski PTHip, a patronatem honorowym objął to wydarzenie Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski

Program konferencji przedstawiał się następująco:

18 LISTOPADA - SOBOTA

I sesja – BLOK Terapia kontaktem z koniem

Aleksander Jarmuła "Metody naturalne w przygotowaniu koni do pracy w hipoterapii"

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne

02-791 Warszawa, ul. Na Uboczu 18, tel. 022 25 4 25 43

www.pthip.org.pl e-mail: biuro@pthip.org.pl

NIP 677-20-77-023 nr konta: 76 2130 0004 2001 0379 3817 0001

mgr Paulina Nikiel „Rozwój osobisty metodą Horse Assisted Education”

dr Stanislava Tílešová – Rychlewska "Doświadczenie na sobie.... najlepsza droga do stawiania się terapeutą"

mgr Dorota Oboza, mgr Katarzyna Chowaniec „Możliwości budowania dialogu i porozumienia poprzez komunikację międzygatunkową w hipoterapii”

dr Magdalena Pikul „Interakcja Międzygatunkowa w hippice – w poszukiwaniu teoretycznych ram zjawisk obserwowanych w relacji człowiek-koń. Przegląd badań i koncepcji”

dr Magdalena Pikul „Emocje i interakcja międzygatunkowa w jeździectwie – ich uwarunkowania i funkcje. Prezentacja wyników badań własnych oraz ich zastosowań w hipoterapii”

II sesja – BLOK Fizjoterapia na koniu

dr Anna Gogola „Podstawowe mechanizmy neurofizjologiczne wykorzystywane w terapii dzieci z dysfunkcją ośrodkowego układu nerwowego”

lek. med. Zygmunt Szymon Oleksik, lek. med. Piotr Szczerbiński „Rola ortopedii w procesie usprawniania pacjentów z wadami wrodzonymi i neurogennymi zaburzeniami układu ruchu”

mgr Anna Sikorska „Wpływ unikalnej ruchomości miednicy uzyskiwanej dzięki hipoterapii na funkcje całego organizmu”

mgr Joanna Kozik „Hipoterapia jako metoda wspomagająca rehabilitację zaburzeń chodu”

mgr Anita Kubicka „Spotkanie hipoterapii z terapią Castillo Morales oraz innymi metodami wykorzystywanymi przez neurologopedę – praca z ciałem w odniesieniu do kompleksu ustno – twarzowego”

dr n. med. Barbara Purandare „Postrzeganie hipoterapii jako metody rehabilitacji wśród fizjoterapeutów i studentów fizjoterapii”

mgr Grażyna Ziałacka „Hipoterapia w Stajni Marcelin, doświadczenia własne ze współpracy z Uniwersytetem Medycznym w Poznaniu”

III sesja – Obchody 25-lecia założenia PTHip

Anna Strumińska - Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne 1992-2017

Aleksandra Włodarczyk – 25 lat a nawet więcej... czyli jubileusz PTHip z krakowskiego punktu widzenia

Dariusz Waligórski- Wspomnienie o Wincentym Smolaku pierwszym prezesie PTHip

Wręczenie odznaczeń osobom zasłużonym dla polskiej hipoterapii

19 LISTOPADA - NIEDZIELA

IV sesja – BLOK Psychopedagogiczna jazda konna

mgr Małgorzata Gruszecka, mgr Dorota Oboza „Hipoterapia oczami uczestników”

mgr Agnieszka Żurek „Zachowania trudne dzieci z niepełnosprawnością a hipoterapia –

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne

02-791 Warszawa, ul. Na Uboczu 18, tel. 022 25 4 25 43

www.pthip.org.pl e-mail: biuro@pthip.org.pl

NIP 677-20-77-023 nr konta: 76 2130 0004 2001 0379 3817 0001

punkt widzenia psychologa”

mgr Barbara Gąsiorowska „Kwestionariusz sensomotoryczny dla dzieci korzystających z hipoterapii”

mgr Danuta Grabczan „Pedagogika waldorfska w hipoterapii”

dr Anna Maria Choińska „Wpływ kontaktu z koniem na pozytywne i negatywne emocje studentów fizjoterapii podczas krótkoterminowego kursu hipoterapii”

mgr Ewa Polańska „Wyznaczanie celów terapii zgodnie z koncepcją SMART”

V sesja – BLOK warsztatowy

1. mgr Joanna Kozik „Aktywna asekuracja – model neurofizjologiczny”
2. mgr Ewa Polańska „Zastosowanie koncepcji SMART podczas formułowania celów zajęć hipoterapeutycznych”
3. mgr Danuta Grabczan „Rozmowy doKOŃczone. Sytuacje trudne emocjonalnie”
4. mgr Dorota Oboza, mgr Katarzyna Chowaniec „Możliwości budowania dialogu i porozumienia poprzez komunikację międzygatunkową w hipoterapii”
5. mgr Agnieszka Żurek „Korygowanie zachowań trudnych z wykorzystaniem hipoterapii”

W konferencji wzięło udział **118** uczestników.

Zawód hipoterapeuty. W roku 2009 ZG PTHip podjął się wprowadzenia do *Klasyfikacji zawodów i specjalności* dwóch zawodów związanych z hipoterapią: **instruktora hipoterapii i specjalisty hipoterapii**. Oba te zawody miały być umieszczone w grupie zawodów medycznych - pierwszy na poziomie średniego personelu, drugi na poziomie specjalistów medycznych. W 2010 r. zawód **instruktor hipoterapii z numerem 32306 znalazł się w grupie większej 32 „średni personel do spraw zdrowia”, w podgrupie 3230 „Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii”**. PTHip kontynuuje starania o uznanie zawodu specjalisty hipoterapii i umieszczenie go w grupie specjalistów do spraw zdrowia oraz nadanie obu zawodom rangi zawodów regulowanych prawnie.

PTHip prowadzi szkolenie zawodowe dla instruktorów hipoterapii według własnego autorskiego programu. Uprawnienia nadawane są na 5 lat i wygasają jeżeli absolwent naszych kursów nie pracuje w zawodzie i nie bierze udziału w kształceniu ustawicznym oferowanym mu przez Towarzystwo.

Wydawnictwa. Od 2006 roku ukazuje się *Przegląd Hipoterapeutyczny*, który jest organem Towarzystwa. *Przegląd* służy publikacji prac prezentujących osiągnięcia polskiej hipoterapii i informacji o hipoterapii na świecie.

Numer 2017/1(18) Przeglądu Hipoterapeutycznego zawierał będzie materiały z tegorocznej konferencji hipoterapeutycznej w Krakowie. Numer ten ukaze się w połowie roku 2018. PTHip kontynuuje starania się aby *Przegląd Hipoterapeutyczny* znalazł się na liście czasopism punktowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

PTHip wydaje też publikacje dotyczące hipoterapii. Jak dotąd ukazały się następujące tytuły:

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne

02-791 Warszawa, ul. Na Uboczu 18, tel. 022 25 4 25 43

www.pthip.org.pl e-mail: biuro@pthip.org.pl

NIP 677-20-77-023 nr konta: 76 2130 0004 2001 0379 3817 0001

- 1) „Horse and I” autor Anna Strumińska, tłumaczenie i z ilustracje Aleksandra Szymańska (PTHip, 2009)
- 2) „Śpiewnik z koniem w tle” z płyta CD autor Michał Stogniew (PTHip, 2012)
- 3) „Koń i ja” autor Anna Strumińska, ilustracje Aleksandra Szymańska (PTHip, 2016)

Kontakty zagraniczne

W tym roku kontakty zagraniczne PTHip ograniczyły się do wyjazdu w marcu 2017 roku 6 uczestników projektu HO.R.S.E w spotkaniu warsztatowym na Słowenii.

W dniach 25-29 czerwca 2018 roku odbędzie się XVI Międzynarodowy Kongres Jeździectwa Terapeutycznego organizowany przez HETI w Dublinie (Irlandia). Na Komitet naukowy Kongresu przyjął dwa referaty przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego. Są to „Psychological benefits related to the Equine Assisted Intervention - methodological reflections” dr Madaleny Pikul psychologa/hipoterapeuty oraz „The role of therapeutic riding in the education and upbringing of young people with intellectual disabilities” Anny Strumińskiej biologa/instruktora jazdy konnej i Joanny Dzwonkowskiej neurologopedy i hipoterapeuty.

Zachęcamy polskich hipoterapeutów do aktywnego udziału w tym światowym spotkaniu hipoterapeutycznym.

Plany na przyszłość.

Spośród planów jakie mieliśmy na ten rok stosunkowo najlepiej wygląda prowadzenie szkolenia ustawicznego hipoterapeutów. Oferta warsztatów doskonalących i program konferencji w Krakowie były niezwykle bogate i różnorodne i zgromadziły wielu uczestników.

Szkolenia zawodowe dla hipoterapeutów prowadzone przez PTHip również powoli zyskują uznanie wśród osób starających się o uprawnienia zawodowe. Przyszli hipoterapeuci doceniają profesjonalizm naszych szkoleń oraz możliwości dalszego systematycznego uzupełniania wiedzy jakie daje oferta PTHip.

Stosunkowo nieźle układa się też współpraca z uczelniami wyższymi. Wprawdzie część z nich najchętniej szkoliłaby hipoterapeutów w ramach własnych zajęć ale niektórzy z nich dają się przekonać, że nie jest to zawód, który można zdobyć na zaliczenie „przy okazji” zajęć akademickich.

W miarę stała jest liczba ośrodków patronackich PTHip. Nawet jeżeli któryś z ośrodków starci patronat to z reguły na jego miejsce pojawia się nowy. Ale są i takie, które cieszą się patronatem PTHip od wielu lat!

Systematycznie aczkolwiek zawsze z pewnym opóźnieniem (ale tu winni są autorzy nie nadsyłający tekstów w terminie!) ukazuje się Przegląd Hipoterapeutyczny.

Utrzymujemy też systematyczne kontakty z zagranicznymi hipoterapeutami, aczkolwiek ich frekwencja naszych dorocznych konferencjach ostatnio spada. Być może ma na to wpływ termin organizacji konferencji późną jesienią. Planowany jest udział delegacji PTHip w konferencji HETI w Dublinie. Zakwalifikowane zostały dwa referaty polskich hipoterapeutów.

W tym roku nie udało nam się pozyskać funduszy na szkolenia hipoterapeutów. PTHip kontynuuje starania o to na rok przyszły.

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne

02-791 Warszawa, ul. Na Uboczu 18, tel. 022 25 4 25 43

www.pthip.org.pl e-mail: biuro@pthip.org.pl

NIP 677-20-77-023 nr konta: 76 2130 0004 2001 0379 3817 0001

Do tegorocznych porażek możemy zaliczyć kolejny rok bez szkolenia dla lekarzy oraz likwidację kolejnego ośrodka praktyk (Fundacja HIPOTERAPIA z Warszawy straciła lokalizację w której działała od 30 lat). Przyczyny obu tych zdarzeń są niestety od nas niezależne. Nie jesteśmy w stanie „zmusić” lekarzy do szkolenia, a przez teren ośrodka na Ursynowie przebiegać teraz będzie autostrada!

W związku z tym przyszłe plany PTHip na kolejny rok nie ulegają zmianie. Dalszy rozwój hipoterapii w Polsce wymaga kontynuowania dotychczas prowadzonych działań, w tym przede wszystkim:

- prowadzenia szkolenia zawodowego hipoterapeutów,
- zwiększenia oferty szkolenia praktycznego hipoterapeutów poprzez stwarzanie nowych ośrodków praktyk,
- prowadzenia szkolenia ustawicznego hipoterapeutów (warsztaty, konferencje)
- wydawania Przeglądu Hipoterapeutycznego,
- promowania profesjonalnej i odpowiedzialnej hipoterapii, poprzez nadawanie patronatów wyróżniającym się ośrodkom,
- promowania hipoterapii w środowisku medycznym (szkolenia lekarzy) i innych specjalistów zajmujących się osobami niepełnosprawnymi,
- współpracy z ośrodkami akademickimi szkolącymi potencjalnych hipoterapeutów,
- współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rehabilitacji metodą hipoterapii osób niepełnosprawnych,
- poszukiwania sponsorów na realizację misji Towarzystwa,
- zacieśnienie współpracy z zagranicznymi hipoterapeutami w celu wymiany doświadczeń w szkoleniu hipoterapeutów i unifikacji ich wiedzy,
- współpracy z zagranicznymi organizacjami hipoterapeutycznymi, w tym przede wszystkim branie udziału w odbywających się co trzy lata konferencjach HETI (dawniej FRDI).

Wszystkie te cele będą możliwe do zrealizowania przy aktywnym udziale członków Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego. Szczególnie liczymy na zaangażowanie młodych, wykształconych hipoterapeutów, bo to oni będą tworzyć przyszłość polskiej hipoterapii.

Pamiętajmy, że w tym roku czeka nas XVI Międzynarodowy Kongres Terapeutycznej Jazdy Konnej organizowany przez HETI w dniach 25-29 czerwca w Dublinie (Irlandia). Mamy nadzieję, że weźmie w nim udział liczna delegacja polskich hipoterapeutów.

Anna Strumińska – Prezes ZG PTHip

Warszawa, 31 styczeń 2018 r.